

'De Antwerpse site speelt een belangrijke rol dankzij de logistieke voordelen van de haven. De wereldhandel zal weer toenemen. Een goede logistieke context is daarom een belangrijke succesfactor.'

Christian Kullmann

Christian Kullmann, Evonik:

'Evonik speelt cruciale rol in vaccinproductie'

Van de energietransitie over omgaan met big data tot het circulair gebruik van grondstoffen: de veranderingen waarmee industriële spelers moeten omgaan, zetten hen voor uiteenlopende uitdagingen. In de (petro)chemische sector is dat niet anders, zo kan wereldspeler Evonik Industries AG bevestigen. En dan kwam corona er nog eens bij. 'Als partner van de farmaceutische industrie zetten we hierdoor wel een grote stap voorwaarts', stelt CEO Christian Kullmann vast.

door Pieter Leuridan, Jan Van de Poel
foto's Evonik Industries

Evonik speelt in de top in de speciaalchemie, zeg maar het ontwikkelen van toekomstbestendige bouwstenen voor een brede waaier aan producten. Dat gaat van grondstoffen voor siliconen voor de elektronica- en communicatiemarkt over additieven voor dierenvoeding tot componenten voor pakweg automotive, cosmetica en farma. Wereldwijd telt Evonik meer dan 33.000 medewerkers in onder meer 27 productievestigingen, waarvan de Antwerpse fabriek de grootste buiten Duitsland is. Binnen de groep met hoofdzetel in het Duitse Essen, spitsen zich 2.560 medewerkers specifiek toe op onderzoek en ontwikkeling.

Evonik heeft de ambitie om best in class te zijn in de speciaalchemie. Hoe belangrijk is de Antwerpse fabriek in dit streven?

Christian Kullmann: 'Wij zijn goed op weg om de beste speciaalchemie-onderneming ter wereld te worden. De economische inzinking die corona heeft veroorzaakt, hebben we beter kunnen opvangen dan eerdere periodes van terugval. Dit is te danken aan onze consequente focus op speciaalchemie en onze langetermijnactiviteiten met hoge marges. Zo hebben we Antwerpen onlangs tot een van de drie wereldwijde hubs voor het voederproteïne methionine gemaakt. Deze site speelt voor ons ook een belangrijke rol dankzij de logistieke voordelen van de haven. De wereldhandel zal weer toenemen. Een goede logistieke context is daarom een belangrijke succesfactor.'

Welke toegevoegde waarde heeft de Antwerpse vestiging voor de groep?

CK: 'Antwerpen is onze grootste vestiging buiten Duitsland met circa 1.050 medewerkers. De locatie is uniek; ik heb de haven al genoemd. Maar de vestiging ligt ook in een van de grootste petrochemische clusters ter wereld met de bijbehorende infrastructuur. De site is via pijpleidingen vooral nauw verbonden met het chemiepark in Marl. Deze onderlinge verbondenheid, zelfs over de nationale grenzen heen, is een ander sterk punt. Daarom hebben wij de afgelopen jaren in Antwerpen verder geïnvesteerd om energie- en procesverbeteringen te realiseren. Een voorbeeld hiervan is de volledige modernisering van de procestechnologie

bij de productie van silica (*ingrediënt voor o.a. verven, siliconen en niet-brandbare isolatie, red.*) en organosilanen (*bindmiddel voor o.a. de bandenindustrie, red.*). De site fungeert op bepaalde gebieden ook als een experimenteel labo. Wij ontwikkelen er verschillende digitaliseringsprojecten die ook elders kunnen worden ingevoerd.'

Er is een belangrijke investering aangekondigd in een ontziltingsinstallatie in de haven van Antwerpen, zodat vanaf 2024 dokwater kan worden gebruikt voor chemische processen. Ook Evonik wil zich via die weg van proceswater laten bevoorraden. Waarom wil het een voortrekkersrol opnemen in dit verhaal?

CK: 'Het Amerikaanse bedrijf AECOM zal deze ontziltingsinstallatie bouwen. Het zeer zuivere proceswater dat er zal worden geproduceerd, zullen we over een langere periode afnemen. Ook de Antwerpenaar heeft daar baat bij. Door het proceswater van de ontziltingsinstallatie af te nemen, ontlasten we het drinkwaternet. Zo dragen we bij tot het pakket maatregelen in de regio om de vaker voorkomende droge periodes het hoofd te bieden.'

Het engagement van Evonik in dit verhaal is maar een voorbeeld van hoe de groep inspeelt op een veranderende wereld. Wat ziet u als de grootste uitdaging voor Evonik in die transformatie?

CK: 'Veel ontwikkelingen kunnen tot een gemene deler worden herleid: de transformatie naar een duurzame industrie van de toekomst. Voor ons is duurzaamheid meer dan milieu-bescherming of klimaat. Wij zien het

'WE KOMEN OP VOOR WAT ONS STERK MAAKT'

Evonik vult zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid ook in met uiteenlopende engagementen, gaande van initiatieven over de rol van vrouwen in de industrie tot steun voor een tentoonstelling in het holocaustmuseum Kazerne Dossin. Welke boodschap wil de groep hiermee overbrengen? Christian Kullmann: 'Wij hebben de geschiedenis van onze voorgangers onder het nationaal-socialisme onder de loep genomen om te begrijpen welke lessen het verleden voor ons vandaag inhoudt. Wij zien dit als een mandaat om actief deel te nemen aan de samenleving en op te komen voor wat ons sterk maakt: gelijke kansen voor iedereen, ongeacht huidskleur, godsdienst of andere kenmerken, een kleurrijke, diverse samenleving en samenwerking over de grenzen heen. Wanneer je in meer dan 100 landen actief bent, krijg je al snel inzicht in het feit dat nationalisme nooit een aanpak is die de wereld op lange termijn vooruit helpt.'

als een driehoek en willen ecologisch, economisch en sociaal duurzaam zijn. Dit stelt ons voor vele uitdagingen. De grootste daarvan is het gelijklopen van de ontwikkelingen. Wij zijn tegelijkertijd bezig de basis van onze energievoorziening om te vormen, processen te digitaliseren en ons aan te passen aan de groeiende vraag van onze klanten naar duurzame producten. Dit wordt goed geïllustreerd in de vestiging in Marl. Dit is onze grootste site, die op vlak van productie een nauwe samenwerking met Antwerpen heeft. Wij vervangen er onze kolengestookte elektriciteitscentrale door twee flexibele gasgestookte centrales. Tegelijkertijd investeren wij er bijna een half miljard euro in nieuwe installaties voor PA12, een hoogwaardige kunststof die onder meer wordt gebruikt voor 3D-printing.'

Het voorbije jaar kreeg de wereld dan ook nog eens met corona af te rekenen. Welke impact heeft dit op de groep gehad?

CK: 'Ondanks alle strubbelingen zijn we erin geslaagd om onze productie op peil te houden. En bovenal hebben we onze werknemers goed weten te beschermen.

Economisch gezien is de coronapandemie de grootste crisis sinds de Tweede Wereldoorlog. Ze heeft onze markten en klantensectoren over de hele wereld voor heel andere uitdagingen gesteld. De farmaceutische markt kreeg uiteraard een enorme impuls, niet alleen op het gebied van vaccins. Onze activiteiten met actieve bestanddelen voor ontsmettingsmiddelen bijvoorbeeld hebben hiervan ook geprofiteerd. Er zijn veel goede redenen voor ons om positief vooruit te kijken. We liggen op koers voor groei in 2021, tenminste als de pandemie niet opnieuw toeslaat.'

Naast zijn belangrijke bijdrage in de ontwikkeling van tal van consumenten-producten, is Evonik dus ook een schakel in de strijd tegen virussen en bacteriën. In die rol heeft de groep zelfs al 200 jaar ervaring. Hoe kijkt Evonik dan naar de race rond de productie van coronavaccins?

CK: 'Evonik is al vele jaren een toonaangevende partner en leverancier voor de farmaceutische industrie, vooral op het gebied van de toedieningstechnologieën voor geneesmiddelen. Dit is dus geen nieuw terrein voor ons. Wij werken nu samen met bijna alle toonaangevende fabrikanten van op mRNA gebaseerde vaccins, zoals BioNTech-Pfizer. Daarbij wordt de genetische code van het virus verpakt in microscopisch kleine vetbolletjes

of lipiden. Daarmee zetten wij nu een grote stap voorwaarts. Tot een jaar geleden waren onze specifieke lipiden alleen in gramhoeveelheden nodig voor zeer gespecialiseerde geneesmiddelen en voor ontwikkelingsprojecten.

'De pandemie markeert de doorbraak van een nichetechnologie die slechts enkele fabrikanten ter wereld beheersen, waaronder Evonik.'

De Covid-19-pandemie markeert de doorbraak van een nichetechnologie die slechts enkele fabrikanten ter wereld beheersen, waaronder Evonik. Wij genereren nu al omzet in de hele waardeketen van toedieningstechnologieën voor geneesmiddelen. Maar in de toekomst is er ook een groot potentieel buiten de coronavaccins, bijvoorbeeld in de richting van immunotherapieën tegen kanker of zelfs vaccinaties tegen hiv. Wij verwachten dat de omzet op het gebied van cel- en gentherapieën, waartoe ook mRNA-vaccins behoren, in de komende jaren in de driecijferige miljoenen zal liggen.'

Evonik is van oudsher een voorbeeldbedrijf in de economische regio Noordrijn-Westfalen. Er is ook een steeds sterkere band met China. Hoe ziet u de verschuivingen en de samenwerking met China in de toekomst?

CK: 'China en Zuidoost-Azië als geheel zijn bijzonder belangrijke groeiregio's voor Evonik, net als Noord-Amerika. Volgens de prognoses zal relatief binnenkort de helft van de wereldproductie in de chemie in China plaatsvinden. Evonik heeft 17 vestigingen en ongeveer 2.500 werknemers in China. De handelsconflicten, vooral tussen de VS en China, zijn zeker nadelig voor alle betrokken partijen. Als de grote economische regio's zich in de toekomst steeds meer afsluiten en tolmuren optrekken, is het voor Evonik bijzonder belangrijk om zich achter deze muren te bevinden. Daarom zoeken wij overal nabijheid tot de markt en de klanten, uiteraard ook in China.'

België en Duitsland zijn buurlanden, maar kennen elk een andere organisatie van het werk. Als u de twee stelsels vergelijkt in termen van sociale wetgeving: welke voordelen biedt het Duitse stelsel?

CK: 'Wij hebben een hoog niveau van vertrouwen en betrouwbaarheid bereikt in het Duitse sociale partnerschap. Wij kunnen met de werknemersvertegenwoordigers over veel dingen praten, over sommige

dingen ruzie maken en bijna altijd tot een redelijk akkoord komen. Gemaakte afspraken worden nageleefd en vier maanden later niet weer volledig ter discussie gesteld, omdat een vakbond naam wil maken. Het Belgische systeem met zijn gefragmenteerde vakbondslandschap maakt dergelijke betrouwbare overeenkomsten moeilijk. U noemde de uitdagingen voor onze industrie in het begin. Zoiets kan je alleen met elkaar regelen. Of helemaal niet, maar dan offer je op de lange termijn de sterke industriële basis van het economisch systeem op, ook in België. Vooral nu, met het oog op de gevolgen van de pandemie, moeten wij in staat zijn te plannen en een gevoel voor relativiteit hebben.'

De Duitse economie en industrie worden gezien als de motor van Europa. We gaan geleidelijk aan een nieuw tijdperk in na Angela Merkel. Hoe ziet u dat?

CK: 'Wij moeten de sterke rol van de Duitse en de Europese economie in de wereld versterken. De chemische industrie kan een van de drijvende krachten en pioniers van het bovengenoemde omschakelingsproces zijn. Maar dit vereist een Duits en Europees economisch beleid dat de industriële groeikernen bevordert. Nog niet alle politici in Duitsland hebben dit begrepen, maar onze minister-president Armin Laschet in Noordrijn-Westfalen al wel. Hij is onlangs ook

'Wij kunnen met de werknemersvertegenwoordigers in Duitsland over veel dingen praten, over sommige dingen ruzie maken en bijna altijd tot een redelijk akkoord komen. Gemaakte afspraken worden vier maanden later niet weer volledig ter discussie gesteld, omdat een vakbond naam wil maken.'

verkozen tot hoofd van de CDU. Maar als je het over de Duitse economie hebt, moet je één ding nooit vergeten: Duitsland kan alleen succesvol zijn als Europa succesvol is. In feite is de Duitse economie al lang een Europese economie. Daarom moeten wij alles in het werk stellen om de Europese Unie verder te versterken, in plaats van ons op de korte termijn op nationale belangen te concentreren.'

www.evonik.be

BEZOEK EVONIK TIJDENS KAMER-MISSIE NAAR RIJN-RUHRGEBIED

Evonik Industries AG is een van de locomotieven van de metropoolregio Rijn-Ruhr. Dit is de grootste en belangrijkste economische regio van Duitsland, die naast het Ruhrgebied ook de regio rond Duisburg en Düsseldorf omvat. De Kamer plant een tweedaagse studie- en netwerkmissie naar Duisburg en Düsseldorf, met onder meer een bezoek aan het Evonik-hoofdkwartier in Essen. Meer weten? Alle info via jill.suetens@voka.be

FLANDERS
INVESTMENT
& TRADE

